

KARTA KURSU
(realizowanego w specjalności)

Psychologia kliniczna

rok akademicki 2024/2025

Kierunek: Psychologia

Tryb prowadzenia studiów: niestacjonarny

Stopień: studia jednolite magisterskie

Rok: V

Semestr: (IX)

Nazwa	Interwencja kryzysowa
Nazwa w j. ang.	Crisis Intervention

Koordynator	Dr Józef Partyka	Zespół dydaktyczny
		Dr Józef Partyka Mgr Wiktoryna Wróbel
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu zaznajomienie studentów z tematyką sytuacji trudnych i kryzysowych, a także metodami reagowania wobec osób w kryzysie. Obejmuje wprowadzenie do kluczowych pojęć stosowanych w interwencji kryzysowej, typologii sytuacji kryzysowych, rozpoznawania symptomów kryzysów, diagnostyki selekcyjnej oraz podstaw racjonalnej terapii zachowań.

Celem kursu jest również przygotowanie przyszłych psychologów do samodzielnego opracowywania strategii pomocy osobom w kryzysie oraz rozwój kompetencji potrzebnych do realizacji tych strategii, opartych na szerokim paradygmacie działań interwencyjnych, obejmującym różne formy wsparcia.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych wiadomości z zakresu pomocy i wsparcia
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 Znajomość definicji i typów kryzysów psychologicznych, ich dynamiki oraz skutków	SK_W07
	W02 Znajomość różnych modeli interwencji kryzysowej, jej podstawowych zasad oraz charakterystyk odróżniających ją od innych typów pomocy psychologicznej oraz znajomość kompetencji i regulacji zawodowych w pracy interwenta kryzysowego	SK_W010
	W03 Znajomość metod oceny natężenia kryzysu oraz oceny funkcjonowania klienta	SK_W08, SK_W09
	W04 Znajomość metod interwencji kryzysowej dostosowanych do specyfiki pracy z: kryzysem suicydalnym, przemocą w związku romantycznym, napaścią seksualną, żalobą i kataklizmem	SK_W07, SK_W010

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01 Umiejętność oszacowania natężenia kryzysu i oceny funkcjonowania klienta podczas analizy przypadków	SK_U03
	U02 Umiejętność prowadzenia rozmowy z klientem z zastosowaniem zasad uważnego słuchania podczas odgrywania ról	SK_U07, SK_U09
	U03 Umiejętność planowania rozwiązań lub zabezpieczania sytuacji kryzysowej podczas analizy przypadków	SK_U04

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)

	K01 Zwiększony komfort i poczucie własnej kompetencji w obliczu sytuacji, które zazwyczaj wywołują stres i bezradność u osób udzielających pomocy	SK_K05
	K02 Świadomość dylematów etycznych i obciążeń związanych z działalnością interwencyjną w kontekście planowania kariery zawodowej	SK_K01, SK_K03
	K03 Komunikowanie troski, szacunku, zaangażowania i kierowania się dobrem osoby potrzebującej pomocy	SK_K04, SK_K06

Opis metod prowadzenia zajęć

<p>Wykład – metoda podająca.</p> <p>Wykład problemowy – omówienie określonego problemu, w tym sposobów jego realizacji oraz końcowego rozwiązania. Metodę cechuje nawiązanie szerszego kontaktu wykładowcy ze studentami, polegającego na uważnym i aktywnym śledzeniu przekazywanych treści i rozumowaniu równoległe z wykładowcą.</p>

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - l e a r n i n g	G r y d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e
W01								X					
W02								X					

W03								X					
W04								X					
U01								X					
U02								X		X			
U03								X		X			
K01								X					
K02								X		X			
K03								X		X			

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie ćwiczeń: aktywność na zajęciach – dyskusja oraz napisanie pracy pisemnej, dopuszczalne max 1 nieobecności.</p> <p>Zaliczenie wykładu: obecność, aktywny udział w wykładach problemowych, praca pisemna – esej</p>
----------------	---

Uwagi	<p>Przedmiot realizowany w specjalności <i>Psychologia kliniczna</i> na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.</p>
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka działania interwencyjnego, podstawowe pojęcia z dziedziny interwencji kryzysowej 2. Charakterystyka sytuacji trudnych i kryzysowych; symptomy kryzysów. Rodzaje kryzysów 3. Analiza cech i kompetencji pracowników socjalnych prowadzących działania interwencyjne 4. Zasady działań interwencyjnych. Przedstawienie strategii interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych z elementami diagnozy
---

5. Komunikacja w sytuacji kryzysowej
6. Strategie postępowania w różnych sytuacjach kryzysowych. Kryzys suicydalny
7. Kryzysy wywołane cudzą agresją (przemoc domowa, molestowanie seksualne, przemoc w instytucjach). Żal po stracie (rozwód, śmierć, choroba)
8. Kryzysy uzależnień. Kryzysy środowiskowe
9. Wykorzystanie technik RTZ w pracy psychologa, omówienie podstawowych założeń RTZ
10. Schemat ABC emocji, praca z przekonaniami

Ćwiczenia:

1. Specyfika interwencji kryzysowej
2. Przykładowe modele interwencji kryzysowej
3. Etapy interwencji kryzysowej; standardy interwencji kryzysowej
4. Choroba somatyczna członka rodziny; niepełnosprawność
5. Śmierć i żałoba
6. Samobójstwa
7. Przemoc (domowa, seksualna, rówieśnicza)
8. Symulowane sesje interwencji kryzysowej

Wykaz literatury podstawowej

- Kubacka-Jasiecka D. Interwencja kryzysowa, Warszawa, 2010 (cała pozycja)
- James R., Gilliland K. Strategie interwencji kryzysowej, Warszawa, 2006 (cała pozycja)
- Badura - Madej W. (red.), (1996) Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej, Wyd. INTERART, Warszawa
- Jacyniak A. SJ, Płużek Z. Świat ludzkich kryzysów, Kraków 2006

Wykaz literatury uzupełniającej

- Korlak – Łukasiewicz, A. (2013). Przeżywanie żałoby przez dzieci. Rocznik Lubuski, 39(2), 119 – 130 (cała pozycja)
- Kubacka - Jasiecka D., Lipowska - Teutsch A. (red.), Oblicza kryzysu psychologicznego i pracy interwencyjnej, Wyd. ALL, Kraków 1997
- Dudek B., Zaburzenia po stresie traumatycznym, GWP, Gdańsk 200
- Heszen - Niejodek I. (red.), Doświadczenie kryzysu - szansa rozwoju czy ryzyko zaburzeń?, Wyd.

Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1995

Greenstone Jamek L., Leviton Charon C., Interwencja kryzysowa, GWP, Gdańsk 2004

Lewis Herman J., Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi, GWP, Gdańsk 1998

Krakowiak, P., Krzyżanowski, D. Modlińska, A. (2011). Przewlekłe chory w domu. Gdańsk (rozdział 26 i 27)

Łukaszewska, B. (2015). Doświadczanie żałoby przez osoby dorosłe. Formy wsparcia psychologicznego w kontekście opieki paliatywno-hospicyjnej. Pielęgniarstwo Zdrowia Publicznego, 5(3), 299–304

Pilecka, B. (2004). Kryzys psychologiczny, Kraków

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	50
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	40
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5